

## **Gjennomfør marint vern av Børgin i Trøndelag**

### **Uttalelse fra Naturvernforbundet i Trøndelag ved årsmøtet 29.03.2025**

FNs Naturavtale ble vedtatt i 2022. Her har Norge og en rekke land satt som mål at minst 30 % av sjøarealene skal beskyttes gjennom vern og arealreguleringer. Allerede i 2024 skal landene rapportere om status i vernearbeidet og oppfyllelse av Naturavtalen. Skal vi oppfylle våre forpliktelser om vern må vi starte nå. Og vi kan starte med de områdene som allerede er utredet.

Verneprosessen for Børgin og Skarnsundet ble startet opp for mange år siden. Naturvernforbundets landsmøte vedtok i 2015 en uttalelse om vern av Børgin og Skarnsundet. Skarnsundet ble vernet i 2020. Motstand mot vern i Inderøy og Steinkjer kommuner har bidratt til at det ikke har blitt noe vern av Børgin.

Børgin (Borgenfjorden) er en fjordarm i Trondheimsfjorden. Børgin er en grunn og beskyttet marin poll, som er forbundet med Trondheimsfjorden gjennom tidevannsstrømmen Straumen. Tidevannet gir god vannutskiftning i den ytre delen som har en rik bunnflora og fauna. Her har Rolsøya stor verdi som hekkeområde for sjøfugl (måker, gjess og ærfugl), og er fredet som Rolsøya naturreservat. Vestlig del av Børgin ligger i Inderøy kommune. Østlig del ligger i Steinkjer kommune.

I store deler av fjorden finnes enger med ålegras. Ålegrasenger er svært artsrike systemer. De spiller en viktig rolle som oppvekst- og næringsområde for mange fiskearter bl.a. torsk, lyr og sjørret. Fiskeyngel bruker ålegras som skjulested i den første sårbare fasen. Større fiskespisende jegere som sjørret oppsøker ålegras for å jakte. Tilbakegang og tap av ålegras-samfunnene kan derfor få betydelige økologiske og økonomiske ringvirkninger. Særlig gjelder dette fiskerier som baserer seg på arter som er avhengige av ålegras i deler av sin livssyklus.

Det har blitt hevdet at et vern av fjorden ville føre til at en rekke gårdsbruk ville måtte avvikles fordi strengere krav til nydyrking, bruk av kunstgjødsel, plantevernmidler oa. ville utgjøre en trussel mot dagens driftsmåter. Dette er senere avvist i en vurdering av Miljøverndirektoratet; Verneplanen for Børgin, slik den foreligger, er ikke til hinder for dagens praksis i landbruket. Normal friluftaktivitet i sundet, fjæra og på fjorden vil heller ikke være i strid med vernet. Politisk motstand mot vernet var dårlig begrunnet da verneplanene ble lansert og er like dårlig begrunnet i dag. Årsmøtet i Naturvernforbundet i Inderøy (og Steinkjer) mener at både Inderøy kommune og Steinkjer kommune vil ha nytte av at Børgin blir vernet. Positive holdninger til vern vil kunne øke anseelsen til kommunene og gi bedre profilering av naturbasert reiseliv. Årsmøtet oversender denne uttalelsen til Fylkeslaget for videre oppfølging. Marint vern av Børgin må gjennomføres nå.